

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 12-02-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/976/12-02-2013

Α Π Ο Φ Α Σ Η 19/2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της, την 12/07/2012. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, και τα τακτικά μέλη της Αρχής Λ. Κοτσαλής, Γρ. Πάντζιου και Αν. –Ιωάν. Μεταξάς, ο οποίος είχε ορισθεί εισηγητής, καθώς και το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Π. Τσαντίλας, σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Αν. Πράσσου, ο οποίος, εάν και κλήθηκε νομίμως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, επίσης, με εντολή του Προέδρου, η Φ. Παναγοπούλου, ειδική επιστήμων, ως βοηθός εισηγήτρια, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και η Μ. Γιαννάκη, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή, μετά την ανάκληση της με αρ. 50/2001 απόφασής της με την απόφαση 120/2011, εξέτασε εκ νέου την με αρ. πρωτ./-.-2000 αναφορά του Α. Η συζήτηση της υπόθεσης έλαβε χώρα στις 1.3.2012, στην οποία εκλήθησαν και παρέστησαν οι Ν. Χαρλαύτης και Ρ. Τριανταφύλλου, δικηγόροι, ως νόμιμοι εκπρόσωποι του Ο.Τ.Ε. Επειδή όμως στη συνέχεια μετά την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης και πριν τη διάσκεψη για έκδοση σχετικής απόφασης, το τακτικό μέλος της Αρχής Α. Ρουπακιάτης, που συμμετείχε στη συνεδρίαση της 1.3.2012, υπέβαλε παραίτηση για το λόγο ότι διορίστηκε Υπουργός Δικαιοσύνης, η υπόθεση επανεισήχθη σε συζήτηση την 12.7.2012. Στη συγκεκριμένη συνεδρίαση οι εκπρόσωποι του Ο.Τ.Ε, εάν και εκλήθησαν εκ νέου, δεν παρέστησαν, επειδή, όπως δήλωσαν στο από 10.7.2012 έγγραφό τους προς την Αρχή, δεν είχαν να προσθέσουν

άλλα στοιχεία επιπλέον του υπομνήματος που κατέθεσαν μετά την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης στις 1.3.2012.

Ο Α κατέθεσε ενώπιον της Αρχής την υπ' αριθ. πρωτ./-.-2000 προσφυγή του κατά του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), σύμφωνα με την οποία ο ΟΤΕ παραβίασε μη ανακοινώσιμη σύνδεση μέσω της υπηρεσίας 131 του ΟΤΕ και του διαδικτύου. Συγκεκριμένα, ο Α με αίτησή του το 1999 ζήτησε να μεταφερθεί μη ανακοινώσιμη σύνδεση που λειτουργούσε από το 1995 σε άλλη διεύθυνση. Ο προσφεύγων, ενώ πλήρωνε κανονικά τα σχετικά τέλη, διαπίστωσε ότι τα στοιχεία του αναγράφονταν στους ονομαστικούς καταλόγους του 2000 και δίδονταν μέσω της υπηρεσίας του 131. Παρά τις οχλήσεις του προσφεύγοντος, ο ΟΤΕ δεν προέβη σε καμία ενέργεια διόρθωσης του λάθους του, αλλά τον ενημέρωσε για τη δυνατότητα της αλλαγής του αριθμού ατελώς, που εκ λάθους ανακοινώθηκε. Ο ΟΤΕ ισχυρίστηκε ότι έγινε λάθος από την υπηρεσία του Οργανισμού, η οποία πραγματοποίησε τη μεταφορά. Ακόμα ισχυρίστηκε ότι ο προσφεύγων δεν άσκησε το δικαίωμα αντίρρησης προς τον Οργανισμό, ως όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 2472/1997, αλλά κατέφυγε στην Αρχή.

Η Αρχή με την υπ' αριθ. 50/2001 απόφασή της έκρινε ότι ο ΟΤΕ κατά παράβαση του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 2774/1999 και 10 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ανακοίνωσε προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντα μέσω των ονομαστικών καταλόγων του και τις υπηρεσίες 131, χωρίς να έχει τη συγκατάθεση του υποκειμένου και παρά την είσπραξη του τέλους μη καταχώρισης στον τηλεφωνικό κατάλογο. Επίσης έκρινε λόγω της βαρύτητας της πράξης που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο ότι έπρεπε να υποβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η κύρωση του άρθρου 21 παρ. 1 και 2 του ν. 2472/1997 και για τους λόγους αυτούς επέβαλε στον ΟΤΕ πρόστιμο τριών εκατομμυρίων δραχμών για παράνομη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του Α και κατήγγειλε την εν λόγω σύμβαση στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) για περαιτέρω ενέργειες.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ως προς την επιβολή προστίμου, ο ΟΤΕ, άσκησε τη με αριθμό κατάθεσης/2001 αίτηση ακυρώσεως προβάλλοντας ως λόγους ακυρώσεως 1) τη μη νόμιμη σύνθεση της Αρχής, 2) την παράβαση της αρχής της αναλογικότητας.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1.1. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 και 2 του προϊσχύσαντος νόμου 2774/1999, ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο τελέσεως της παραβάσεως:

«1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του κοινού ή μπορούν να ληφθούν μέσω των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, πρέπει να περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή(όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση) εκτός εάν ο συνδρομητής έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο συνδρομητής δικαιούται, εφόσον το ζητεί, να μην συμπεριλαμβάνεται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό κατάλογο, να δηλώνει ότι δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των προσωπικών του στοιχείων για απευθείας εμπορική προώθηση, να ζητά να παραλείπεται η διεύθυνσή του εν μέρει και να μην επιτρέπει να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά εφικτό. Ο φορέα παροχής της υπηρεσίας μπορεί να χρεώνει τον συνδρομητή που επιθυμεί να μην αναφέρονται τα στοιχεία του στον κατάλογο, υπό τον όρο ότι η χρέωση, περιορίζεται στο πραγματικό κόστος του φορέα παροχής της υπηρεσίας για την προσαρμογή και ενημέρωση της καταστάσεως των συνδρομητών των οποίων τα στοιχεία δεν θα εγγραφούν στο δημόσιο κατάλογο. Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του ποσού καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ.»

1.2.. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του ισχύοντος νόμου 3471/2006:

«Κατάλογοι συνδρομητών

1. Οι συνδρομητές ενημερώνονται, με πρόσφορο και σαφή τρόπο και ατελώς, για τους σκοπούς των εντύπων ή ηλεκτρονικών καταλόγων συνδρομητών οι οποίοι διατίθενται στο κοινό ή μπορεί να αποκτηθούν μέσω υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγων, στους οποίους μπορεί να περιλαμβάνονται προσωπικά δεδομένα τους. Οι συνδρομητές ενημερώνονται, επίσης, για κάθε περαιτέρω δυνατότητα χρήσης που βασίζεται σε λειτουργίες αναζήτησης ενσωματωμένες σε ηλεκτρονικές εκδόσεις των καταλόγων. Η ενημέρωση γίνεται πριν τα δεδομένα περιληφθούν στον κατάλογο.

2. Τα περιεχόμενα στους έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του κοινού ή μπορούν να ληφθούν μέσω των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, πρέπει να περιορίζονται στα

απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση), εκτός εάν ο συνδρομητής έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Ο συνδρομητής δικαιούται να μη συμπεριλαμβάνεται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό δημόσιο κατάλογο. Η καταχώριση σε κατάλογο γίνεται εφόσον ο συνδρομητής, μετά την ενημέρωση του κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν εκφράσει αντίρρηση. Ο συνδρομητής μπορεί επίσης να ζητήσει να παραλείπεται η διεύθυνση του, εν μέρει, και να μην επιτρέπεται να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά εφικτό. Η μη εγγραφή, η επαλήθευση, η διόρθωση ή η απόσυρση των προσωπικών δεδομένων από το δημόσιο κατάλογο συνδρομητών γίνεται ατελώς.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται σε δημόσιο κατάλογο επιτρέπεται να υπόκεινται σε επεξεργασία μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί. Όταν τα δεδομένα αυτά διαβιβάζονται σε τρίτους, ο συνδρομητής θα πρέπει να ενημερώνεται, πριν από τη διαβίβαση, για αυτή τη δυνατότητα και για τον παραλήπτη ή για τις κατηγορίες των πιθανών παραληπτών, να έχει δε την ευκαιρία να αντιταχθεί στη διαβίβαση. Για τη χρησιμοποίηση των δεδομένων αυτών για άλλο σκοπό, είτε από τον φορέα είτε από τρίτο, απαιτείται εκ νέου η ρητή συγκατάθεση του συνδρομητή. εν επιτρέπεται στους φορείς παροχής υπηρεσιών δημοσίων καταλόγων να εξαρτούν την παροχή των υπηρεσιών δημοσίου καταλόγου από τη συγκατάθεση του συνδρομητή για τη διαβίβαση των δεδομένων για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί. 5. Τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Όταν οι συνδρομητές είναι νομικά πρόσωπα, τα στοιχεία που δημοσιεύονται σε δημόσιους καταλόγους περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας του νομικού προσώπου (επωνυμία ή διακριτικός τίτλος, έδρα, νομική μορφή, διεύθυνση), εκτός εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεση του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών στοιχείων.»

1.3. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 16 του ισχύοντος νόμου 3471/2006:

«Οι ρυθμίσεις του άρθρου 10 δεν εφαρμόζονται σε εκδόσεις καταλόγων οι οποίοι έχουν ήδη διατεθεί στην αγορά, σε έντυπη ή εξωδικτυακή (offline) ηλεκτρονική μορφή, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όταν προσωπικά δεδομένα συνδρομητών σε διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες σταθερής ή κινητής τηλεφωνίας έχουν περιληφθεί σε δημόσιο κατάλογο συνδρομητών, σύμφωνα ε προϊσχύουσες διατάξεις, τα προσωπικά δεδομένα των συνδρομητών αυτών μπορούν να εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στην έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή του εν λόγω δημοσίου καταλόγου, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διαθέτουν λειτουργίες αναζήτησης, εκτός εάν οι συνδρομητές δηλώσουν διαφορετικά, αφού ενημερωθούν πλήρως για τους σκοπούς και τις επιλογές, σύμφωνα ε το άρθρο 10 του παρόντος νόμου.»

1.4. Επειδή οι ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις συνάδουν με το άρθρο της Οδηγίας 97/66/EK, το άρθρο 15 της Οδηγίας 97/66/EK, το σημείο 38 της Οδηγίας 2002/58 και το άρθρο 12 της Οδηγίας 2002/58.

1.5. Επειδή, στην κρινόμενη περίπτωση εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 του προϊσχύοντος Ν. 2774/1999 και όχι η διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του ισχύοντος Ν. 3471/2006, ως ευνοϊκότερη για τον πάροχο, διότι σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 3 του Ν. 3471/2006, «Η καταχώριση σε κατάλογο γίνεται εφόσον ο συνδρομητής, μετά την ενημέρωση του κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, δεν εκφράσει αντίρρηση. Ο συνδρομητής μπορεί επίσης να ζητήσει να παραλείπεται η διεύθυνση του, εν μέρει, και να μην επιτρέπεται να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά εφικτό. Η μη εγγραφή, η επαλήθευση, η διόρθωση ή η απόσυρση των προσωπικών δεδομένων από το δημόσιο κατάλογο συνδρομητών γίνεται ατελώς».

1.6. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του νόμου 2472/1997:

«1. Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.
- β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.

δ) Οριστική ανάκληση άδειας.

ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή, επιστροφή ή κλείδωμα (δέσμευση) των σχετικών δεδομένων.

2. Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπή παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ, δ και ε κυρώσεις. Εάν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

3. Τα ποσά των προστίμων της παρ. 1 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής.

4. Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).»

2. Από τα πραγματικά περιστατικά και από την ακρόαση των εκπροσώπων του ΟΤΕ προέκυψαν τα εξής:

Ο Α κατέθεσε ενώπιον της Αρχής την υπ' αριθ. πρωτ./-.-2000 προσφυγή του κατά του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), σύμφωνα με την οποία ο ΟΤΕ παραβίασε μη ανακοινώσιμη σύνδεση μέσω της υπηρεσίας 131 του ΟΤΕ και του διαδικτύου. Συγκεκριμένα, ο Α με αίτησή του το 1999 ζήτησε να μεταφερθεί μη ανακοινώσιμη σύνδεση που λειτουργούσε από το 1995 σε άλλη διεύθυνση. Ο προσφεύγων, ενώ πλήρωνε κανονικά τα σχετικά τέλη, διαπίστωσε ότι τα στοιχεία του αναγράφονταν στους ονομαστικούς καταλόγους του 2000 και δίδονταν μέσω της υπηρεσίας του 131. Παρά τις οχλήσεις του προσφεύγοντος, ο ΟΤΕ δεν προέβη σε καμία ενέργεια διόρθωσης του λάθους του, αλλά τον ενημέρωσε για τη δυνατότητα της αλλαγής του αριθμού ατελώς, που εκ λάθους ανακοινώθηκε. Ο ΟΤΕ ισχυρίστηκε ότι έγινε λάθος από την υπηρεσία του Οργανισμού, η οποία πραγματοποίησε τη μεταφορά. Ακόμα ισχυρίστηκε ότι ο προσφεύγων δεν άσκησε το δικαίωμα

αντίρρησης προς τον Οργανισμό, ως όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 2472/1997, αλλά κατέφυγε στην Αρχή.

3. Επειδή ο Ο.Τ.Ε. κατά παράβαση του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 2774/99, συμπεριέλαβε σε τηλεφωνικό κατάλογο τα προσωπικά δεδομένα συνδρομητή, παρά την αρχική αποδοχή του αιτήματός του για μη ανακοινώσιμο αριθμό και την καταβολή του αντιστοίχου τέλους

Επειδή ειδικότερα, το άρθρο 8 παρ. 2 παρέχει ευθέως στον συνδρομητή το δικαίωμα να μην συμπεριληφθούν τα προσωπικά του στοιχεία σε κατάλογο, εφόσον η δήλωση για μη ανακοινώσιμο αριθμό περιλαμβάνει τόσο στη δήλωση μη εγγραφής τον κατάλογο όσο και στις πληροφορίες καταλόγου, το δε αίτημα συνδρομητή για μη ανακοινώσιμο αριθμό οδηγεί στη μη συμπερίληψη στον κατάλογο, πρακτική που ακολουθείται μέχρι σήμερα. Εξάλλου, η μεταφορά της επίδικης τηλεφωνικής συνδέσεως έπρεπε να πραγματοποιηθεί υπό τους αυτούς όρους και η σύνδεση να παραμείνει μη ανακοινώσιμη.

Επειδή επιπλέον, ο προσφεύγων συνδρομητής όχλησε επανειλημμένως τον Ο.Τ.Ε. για τη συνεχιζόμενη καταχώρισή του στον τηλεφωνικό κατάλογο και δεν έλαβε ικανοποιητική απάντηση παρόλο που εξακολουθούσε να καταβάλλει το σχετικό τέλος. Ως εκ τούτου, άσκησε το δικαίωμα αντιρρήσεως, κατά το άρθρο 13 του ν. 2472/1997. Επειδή, επίσης ο προσφεύγων συνδρομητής κατέβαλε το τέλος απορρήτου αριθμού και ο ΟΤΕ αποδεχόταν την καταβολή του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. ΚΡΙΝΕΙ ότι η ανώνυμη εταιρία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδας Α.Ε.» (Ο.Τ.Ε.) α) συμπεριέλαβε σε τηλεφωνικό κατάλογο τα προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος συνδρομητή κατά παράβαση του άρθρου 8 παρ. 2 του Ν. 2774/1999 και β) ως υπεύθυνος επεξεργασίας εξακολουθούσε να εισπράττει το τέλος για τη μη αναφορά των στοιχείων των συνδρομητών του, ενώ είχε καταχωρίσει τα στοιχεία του στους τηλεφωνικούς καταλόγους εισπράττοντας το σχετικό τέλος.

2. ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ για τις παραβάσεις στην ΟΤΕ Α.Ε. ως υπεύθυνο επεξεργασίας πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000,00) Ευρώ.

Ο Πρόεδρος

Πέτρος Χριστόφορος

Η Γραμματέας

Μελπομένη Γιαννάκη